

Begrippenlijst Gas

Onderstaande begrippen dienen voor gebruik in samenhang met de voorwaarden op grond van de artikelen 12a en 12b van de Gaswet. Begrippen in deze Begrippenlijst Gas die ook in de Begrippenlijst Elektriciteit voorkomen met een volledig identieke begripsomschrijving, zijn herkenbaar door een + achter het begrip. Begrippen die in de Gaswet zijn gedefinieerd, zijn in deze Begrippenlijst Gas letterlijk overgenomen en herkenbaar door een * achter het begrip. Begrippen die in de Verordening zijn gedefinieerd, zijn in deze Begrippenlijst Gas letterlijk overgenomen en herkenbaar door een ** achter het begrip. Waar in onderstaande begrippen sprake is van een tijdsaanduiding, wordt bedoeld een tijdsaanduiding volgens de Local European Time (LET).

aangeslotene	een persoon die beschikt over een aansluiting op een gastransportnet, niet zijnde een netkoppeling, dan wel degene die om een aansluiting heeft verzocht
aangeslotene met exitcapaciteit	een aangeslotene met een aansluiting op het ~~landelijk~~ gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> die zelf exitcapaciteit heeft gecontracteerd
aangrenzend netbeheerder	de beheerder van een gastransportnet, niet zijnde een regionaal gastransportnet <u>of niet zijnde een transmissiesysteembeheerder</u> , verbonden met het ~~landelijk~~ gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u>
aansluitcapaciteit	hoeveelheid gas die in een uur maximaal over een aansluiting kan worden overgedragen, uitgedrukt in m ³ (n)/uur
aansluiting *	één of meer verbindingen tussen een gastransportnet en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een gastransportnet dat wordt beheerd door een netbeheerder en een gastransportnet dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder
aansluitingenregister	een register, ingericht en beheerd door de netbeheerder, waarin voor de aansluitingen op zijn net kenmerkende gegevens zijn vastgelegd
aansluitleiding	onderdeel van de aansluiting dat de aansluiting met het gastransportnet verbindt
aansluitovereenkomst	de overeenkomst tussen de aangeslotene en de netbeheerder betreffende de aansluiting van de aangeslotene op het gastransportnet
aansluitpunt	het deel van de aansluiting vanaf het gastransportnet tot en met de eerste afsluiter

---

aansluit- en transportovereenkomst

de overeenkomst tussen een aangeslotene en een netbeheerder betreffende de aansluiting op een gastransportnet en het transport van gas

actuele [leverancier / programmaverantwoordelijke / meetverantwoordelijke] ⁺

de [leverancier / programmaverantwoordelijke / meetverantwoordelijke] die voor een bepaalde aansluiting de rechten en plichten van een [leverancier / programmaverantwoordelijke / meetverantwoordelijke] uitoefent en als zodanig in het aansluitingenregister staat geregistreerd

administratieve status van een aansluiting ⁺

de aanduiding in het aansluitingenregister waaruit blijkt dat de aansluiting administratief aangesloten of administratief afgesloten is, te weten of de aansluiting wel of niet beschikbaar is voor gebruik op de energiemarkt

adresgegevens ⁺

straatnaam, huisnummer met eventuele toevoegingen, postcode en plaatsnaam

afgelezen meterstand

een meterstand die ter plaatse van de meetinrichting visueel is afgelezen

afnamecategorie

de aanduiding van de wijze waarop de allocatie voor de desbetreffende aangeslotene plaatsvindt, te weten:^[M]

- a. ofwel door middel van de verbruiksprofielen, aangeduid met G1A, G2A of G2C,
- b. ofwel door middel van dagelijkse uitlezing van een telemetriegrootverbruikmeetinrichting, aangeduid met GXX,
- c. ofwel door middel van een uurlijkse uitlezing van een telemetriegrootverbruikmeetinrichting, aangeduid met GGV

afnemer *

een persoon met een aansluiting op een gastransportnet

afschakelbaar

heeft betrekking op diensten en geeft aan dat die diensten door de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ [transmissiesysteembeheerder](#) afgeschakeld kunnen worden

agentschap

het agentschap bedoeld in artikel 1, eerste lid van de verordening 713/2009

Autoriteit Consument en Markt

de Autoriteit Consument en Markt genoemd in artikel 2, eerste lid van de Instellingswet Autoriteit Consument en Markt

---

backhaul	heeft betrekking op transportcapaciteit in het ~~landelijk~~ gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> en geeft aan dat het transport in tegenstroom met de fysieke stroomrichting plaats vindt
<u>balanceringszonebeheerder</u>	<u>de transmissiesysteembeheerder die binnen de betreffende balanceringszone verantwoordelijk is voor het in evenwicht houden van de gastransportnetten, de kwaliteitsconversie, de pieklevering en de noodlevering</u>
<u>balanceringszone</u>	<u>het entry- en exitsysteem bestaande uit gastransportnetten van een of meerdere transmissiesysteembeheerders en de virtuele handelsplaats, waarbinnen één balanceringsregime van kracht is</u>
balans assisterende programmaverantwoordelijke	een erkende programmaverantwoordelijke waarvan het teken van zijn portfolio onbalans signaal tegengesteld is aan het teken van het systeem balans signaal
bedrijfscondities	de condities bepaald door de heersende temperatuur en druk
beschikbare capaciteit **	het deel van de technische capaciteit dat niet is gealloceerd en op een gegeven moment nog beschikbaar is voor het systeem
CalGos-boek	een online toegankelijk overzicht van de maandgemiddelde calorische omrekenfactoren per netgebied
calorische bovenwaarde	de hoeveelheid energie, uitgedrukt in megajoule [MJ], afgerond op drie cijfers achter de komma, die vrijkomt bij de volledige verbranding van 1 m ³ (n) gas in lucht, wanneer de na de verbranding aanwezige componenten tot de uitgangscondities van temperatuur en druk worden teruggebracht, zijnde 298,15 K en een absolute druk van 101,325 kPa (1,01325 bar), en waarbij de bij de verbranding gevormde waterdamp wordt gecondenseerd. Symbool "H _s "; eenheid [MJ/m ³ (n)]
calorische verrekening	de omrekening van een volume gas met een calorische bovenwaarde naar een volume met de referentie calorische bovenwaarde, waarbij de referentie calorische bovenwaarde 35,17 MJ bedraagt
capaciteitstariefcode ⁺	de aanduiding in het aansluitingenregister van het op een aansluiting van toepassing zijnde nettatarief
Centraal Systeem Stuursignaal (CSS)	systeem ~~van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ waarin de

---

---

	verwerking van de uurlijkse data volgens 6.4.2 van de Informatiecode Elektriciteit en Gas wordt uitgevoerd
compressibiliteit	het werkelijke volume van een gegeven massa aardgas gedeeld door het eigen volume, onder de zelfde condities, als berekend met de ideale gaswet (de wet van Boyle en Gay-Lussac)
comptabele meetdata	[VERVALLEN]
confirmatie	het bericht – per portfolio – van het dispatching centrum (CCP) van de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>transmissiesysteembeheerder</u> aan de erkende programmaverantwoordelijke, dat onder andere bevat de hoeveelheden gas per uur die van een derde door een erkende programmaverantwoordelijke op een entrypunt zullen worden afgenomen en de hoeveelheden gas per uur die door een erkende programmaverantwoordelijke op een exitpunt aan een derde beschikbaar zullen worden gesteld
dichtheid	de massa van een hoeveelheid gas gedeeld door het eigen volume bij gespecificeerde condities van druk en temperatuur. Symbool: "ρ"; eenheid [kg/m ³]
direct aangeslotene	een eindafnemer of een beheerder van een gesloten distributiesysteem die beschikt over een aansluiting op het ~~landelijk gastransportnet~~ <u>van de transmissiesysteembeheerder</u>
directe lijn *	één of meer gasleidingen die geen gastransportnet zijn en die: 1° een geïsoleerde producent rechtstreeks verbindingen met een geïsoleerde verbruiker van gas; of 2° een producent met tussenkomst van een leverancier rechtstreeks verbinden met één of meer verbruikers van gas, niet zijnde in hoofdzaak huishoudelijke verbruikers, teneinde te voorzien in de gasbehoefte van deze verbruikers
donkergroene zone	de zone waarvoor geldt dat, zolang het systeem balans signaal zich binnen deze zone beweegt, de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>balanceringszonebeheerder</u> geen acties met betrekking tot balanshandhaving onderneemt
EAN-code	uniek identificatienummer conform de Europese Artikel Nummering
EAN-codeboek ⁺	een online of door middel van een elektronische gegevensdrager toegankelijk uittreksel van het aansluitingenregister

---

---

economische eigendom *	het krachtens een rechtsverhouding gerechtigd zijn tot alle rechten en bevoegdheden ten aanzien van een goed, met uitzondering van het recht op levering, en het gehouden zijn om alle verplichtingen ten aanzien van dat goed voor zijn rekening te nemen en daarmee het volledige risico van waardeverandering of tenietgaan van het goed te dragen, zonder dat het goed geleverd is
EIC-code	uniek identificatienummer volgens het 'Energy Identification Coding scheme' voor marktpartijen actief in de interne Europese energiemarkt
entrycapaciteit	de transportcapaciteit op een entrypunt
entrygas	het gas dat volgens een overeenkomst op een entrypunt gealloceerd is voor aflevering door de erkende programmaverantwoordelijke aan de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>transmissiesysteembeheerder</u>
entryprogramma	een programma als bedoeld in artikel 17b, eerste lid van de Gaswet
entrypunt	een punt waar gas ~~het landelijk gastransportnet~~ <u>de balanceringszone</u> wordt ingebracht of geacht moet worden ~~het landelijk gastransportnet~~ <u>de balanceringszone</u> -ingebracht te zijn
entrypunt gasopslag	een door de Autoriteit Consument en Markt vastgesteld entrypunt dat verbonden is met een faciliteit die functioneert als een gasopslag, die een directe verbinding heeft met het ~~landelijk~~ gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> en die gebruikt kan worden om gas dat is ingevoerd vanuit het ~~landelijk~~ gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> tijdelijk op te slaan en het ingevoede gas op een later moment weer uit te zenden in het ~~landelijk~~ gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u>
erkende programmaverantwoordelijke	partij die erkend is door de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>transmissiesysteembeheerder</u> en daarmee de programmaverantwoordelijkheid uitoefent
exitcapaciteit	de transportcapaciteit op een exitpunt
exitgas	het gas dat volgens een overeenkomst op een exitpunt gealloceerd is voor aflevering door de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>transmissiesysteembeheerder</u> aan de erkende programmaverantwoordelijke
exitprogramma	een programma als bedoeld in artikel 17b, tweede lid van de Gaswet

exitpunt	een punt waar gas ~~het landelijk gastransportnet~~ <u>de balanceringszone</u> verlaat of geacht moet worden ~~het landelijk gastransportnet~~ <u>de balanceringszone</u> te verlaten
exitpunt gasopslag	een door de Autoriteit Consument en Markt vastgesteld exitpunt dat verbonden is met een faciliteit die functioneert als een gasopslag, die een directe verbinding heeft met het ~~landelijk~~ gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> en die gebruikt kan worden om gas dat is ingevoerd vanuit het ~~landelijk~~ gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> tijdelijk op te slaan en het ingevoede gas op een later moment weer uit te zenden in het ~~landelijk~~ gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u>
~~fitfactor exit RNB~~	[vervallen]
fitfactor netverlies RNB	factor waarmee de maximaal gemeten capaciteit wordt toegerekend aan de plancapaciteit netverlies RNB
fitfactor profielafnemers	factor die bepaald wordt door de standaardcapaciteit profielafnemers te delen door de modelcapaciteit voor alle profielafnemers
fitfactor telemetriegrootverbruikers	factor waarmee de maximaal gemeten capaciteit wordt toegerekend aan de plancapaciteit telemetriegrootverbruikers
flankmaand	is de gasmaand maart, april, oktober of november
fysieke meteropname ⁺	het door een netbeheerder, meetbedrijf of meetverantwoordelijke ter plaatse van de meetinrichting aflezen van (een) meterstand(en) van die meetinrichting
fysieke status van de aansluiting ⁺	de aanduiding in het aansluitingenregister of de aansluiting fysiek aangesloten of fysiek afgesloten is, te weten of de aansluiting wel of niet beschikbaar is voor uitwisseling van elektriciteit of gas tussen het net en de aangesloten installatie
fysieke verbinding	het T-stuk en de afsluiter als onderdeel van de aansluiting. In het geval van een aansluiting op het ~~landelijk~~ gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> omvat de fysieke verbinding ook de meter
garantie van oorsprong voor gas uit hernieuwbare energiebronnen [*]	gegevens op een rekening die betrekking hebben gas uit hernieuwbare energiebronnen en waarmee wordt aangetoond dat een producent met zijn installatie een hoeveelheid gas uit hernieuwbare energiebronnen heeft opgewekt

---

gas *

- 1 aardgas dat bij een temperatuur van 15° Celsius en bij een druk van 1,01325 bar in gasvormige toestand verkeert en in hoofdzaak bestaat uit methaan of een andere stof die vanwege haar eigenschappen aan methaan gelijkwaardig is en
- 2 stof die:
  - is opgewekt in een productie-installatie die uitsluitend gebruik maakt van hernieuwbare energiebronnen of
  - is opgewekt in een hybride productie-installatie die gebruik maakt van zowel hernieuwbare als fossiele energiebronnen en
  - bij een temperatuur van 15° Celsius en bij een druk van 1,01325 bar in gasvormige toestand verkeert en in hoofdzaak bestaat uit methaan of een andere stof die vanwege haar eigenschappen aan methaan gelijkwaardig is voor zover het mogelijk en veilig is deze stof overeenkomstig hoofdstuk 2 van de Gaswet te transporteren

gas uit hernieuwbare energiebronnen *

een stof die is opgewekt in een productie-installatie die uitsluitend gebruik maakt van hernieuwbare energiebronnen of is opgewekt met hernieuwbare energiebronnen in een hybride productie-installatie die ook gebruik maakt van fossiele energiebronnen

gasbedrijf *

een netbeheerder, een gasopslagbedrijf, een LNG-bedrijf of een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die de productie, de aankoop of de levering van gas verricht, maar geen eindafnemer van dit gas is

gasdag

een periode die begint om 06:00 uur van een kalenderdag en eindigt om 06:00 uur van de daaropvolgende kalenderdag. De datum van een gasdag zal zijn de datum waarop die gasdag begint zoals hiervoor omschreven

gasinstallatie

het samenstel van gastechnisch materiaal en leidingen in gebruik bij een verbruiker na het overdrachtspunt gezien vanuit het gastransportnet

gasinstallatieverbinding

de verbinding tussen de gasinstallatie en de aansluiting

gaskwaliteit

de samenstelling van het gas alsmede de fysische eigenschappen ervan

gasmaand

de periode die begint om 06.00 uur op de eerste dag van een kalendermaand en die eindigt om 06.00 uur op de eerste dag van de volgende kalendermaand

gasmeter

deel van een meetinrichting waarmee het gasvolume onder bedrijfscondities wordt vastgesteld (niet-herleid volume)

gasopslagbedrijf *

een ieder die een gasopslaginstallatie beheert

---

gasopslaginstallatie *	een installatie voor de opslag van gas, met inbegrip van het gedeelte van een LNG-installatie dat voor opslag wordt gebruikt, maar met uitzondering van het gedeelte dat wordt gebruikt voor gasproductie, en met uitzondering van installaties die uitsluitend ten dienste staan van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet bij de uitvoering van zijn taken
gasproductienet *	een of meer pijpleidingen die onderdeel uitmaken van een olie- of gaswinningsproject of die worden gebruikt voor het transport van gas rechtstreeks van een gaswinningsproject naar een verwerkingsinstallatie, een opslagplaats of een aanlandingsplaats
gastransportnet *	niet tot een gasproductienet behorende, met elkaar verbonden leidingen of hulpmiddelen bestemd of gebruikt voor het transport van gas, met inbegrip van landsgrensoverschrijdende leidingen, hulpmiddelen en installaties waarmee dat transport ondersteunende diensten worden verricht, behoudens voor zover deze leidingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een direct lijn of zijn gelegen binnen de installatie van een afnemer
geautoriseerde meterstand	een door een erkende meetverantwoordelijke gevalideerde en valide bevonden meterstand
gesloten distributiesysteem *	<p>een net, niet zijnde het landelijk gastransportnet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dat ligt binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of locatie met gedeelde diensten, 2. waarop minder dan 500 afnemers zijn aangesloten en 3. dat alleen niet-huishoudelijke afnemers van gas voorziet, tenzij er sprake is van incidenteel gebruik door een klein aantal huishoudelijke afnemers die werkzaam is bij of vergelijkbare betrekkingen heeft met de eigenaar van het gesloten distributiesysteem
GOS	[VERVALLEN]
grootverbruikaansluiting	een aansluiting met een totale maximale capaciteit van groter dan 40 m ³ (n) per uur
grootverbruiker	een verbruiker niet zijnde een kleinverbruiker
handelaar *	een organisatorische eenheid die zich bezighoudt met het sluiten van overeenkomsten betreffende de koop en verkoop van gas

---

handelaar in elektriciteit *	een handelaar als bedoeld in artikel 1, onderdeel h, van de Elektriciteitswet 1998
herleidingsfactor	de verhouding tussen het volume onder normaalcondities (herleid volume) en het volume onder bedrijfscondities (niet-herleid volume) over een bepaalde periode
hernieuwbare energiebronnen *	hernieuwbare energiebronnen als bedoeld in artikel 2 van de richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG (Pb EU 2009, L 140)
hoeveelheid energie	gemeten gashoeveelheid maal calorische ~~waarde~~ -bovenwaarde; uitgedrukt in MJ of kWh
Hs	calorische bovenwaarde
inhuizing ⁺	een verhuizing waarbij een (rechts)persoon een onroerende zaak betreft en de beschikkingsbevoegdheid over de aansluiting op zich neemt
interconnectiepunt	een fysiek of virtueel punt dat twee aangrenzende entry-exitsystemen verbindt of dat een entry-exitsysteem verbindt met een interconnector voor zover op deze punten een boekingsprocedure door netgebruikers van toepassing is. De ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ transmissiesysteembeheerder zal de voor haar relevante interconnectiepunten publiceren op haar website
invoeder	een aangeslotene die gas invoedt in een gastransportnet
invoedingsinstallatie	een installatie waarmee gas in een gastransportnet kan worden ingebracht
jaarverbruik	het verwachte verbruik (uitgedrukt in $m^3(n; 35,17)$) op een telemetriegrootverbruikaansluiting met afnamecategorie GGv in een jaar met gemiddelde klimaatcondities
jaarverbruik telemetriegrootverbruikers	de werkelijk gemeten gasafname in $m^3(n; 35,17)$ in de meest recente 12 volledige gasmaanden voor telemetriegrootverbruikers als vastgelegd in de aansluitingenregisters van de regionale netbeheerders

---

kleinverbruikaansluiting	een aansluiting met een totale maximale capaciteit van ten hoogste 40 m ³ (n) per uur, zoals bedoeld in de Wet artikel 43, lid 1
kleinverbruiker	de in artikel 43, eerste lid, van de Gaswet bedoelde afnemer
kubieke meter Groningen gas [m ³ (n;35,17)]	een kubieke meter gas onder normaalcondities met een calorische bovenwaarde van 35,17 MJ
landelijk gastransportnet *	een gastransportnet, met uitzondering van een gastransportnet als bedoeld in artikel 18h, eerste lid, dat uitsluitend of in hoofdzaak is bestemd of wordt gebruikt voor het op landelijk niveau transporteren van gas
leverancier *	een organisatorische eenheid die zich bezig houdt met het leveren van gas
leverancier van elektriciteit *	een leverancier als bedoeld in artikel 1, onderdeel f, van de Elektriciteitswet 1998
leveranciersregister ⁺	administratie van bedrijfsgegevens en operationele contactgegevens van de leveranciers van elektriciteit of gas in Nederland
leveringsovereenkomst	een overeenkomst tussen een leverancier en een verbruiker betreffende levering en afname van gas
leveringsvergunning	een vergunning als bedoeld in artikel 43, lid 1 van de Gaswet
lichtgroene zone	de zone waarvoor geldt dat, als het systeem balans signaal zich binnen deze zone bevindt, de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ de <u>balanceringszonebeheerder</u> een WDM-transactie inzet en daarbij alle aangeboden middelen ongeacht de minimale afroeptijd kan gebruiken
LNG-bedrijf *	een ieder die een LNG-installatie beheert
LNG-installatie *	een installatie die gebruikt wordt voor het vloeibaar maken van gas, of voor de invoer, de verlading, of de hervergassing van vloeibaar gas, met inbegrip van ondersteunende diensten en tijdelijke opslag die nodig zijn voor het proces van hervergassing en de daaropvolgende levering aan het transportsysteem, met uitzondering van de gedeeltes van de installatie die gebruikt worden voor opslag

---

marktsegment ⁺	de aanduiding in het aansluitingenregister van de categorie waartoe een aansluiting behoort, te weten: <ol style="list-style-type: none"> a. een kleinverbruikaansluiting, of; b. een grootverbruikaansluiting, niet zijnde een artikel 1, lid 2 of 3-aansluiting, of; c. een grootverbruikaansluiting, zijnde een artikel 1, lid 2 of 3-aansluiting
maxverbruik	de bij een telemetriegrootverbruiker of ten behoeve van het netverlies RNB in een uur gedurende de drie recentste volledig verstreken wintermaanden gemeten hoogste gasafname in m ³ (n;35,17)/uur
meet- en regelinrichting	de apparatuur bestemd voor het vaststellen van het getransporteerde gasvolume en het regelen en beveiligen van de gasdruk, inclusief een of meer noodzakelijke toebehoren
meetbedrijf *	een organisatorische eenheid die zich bezighoudt met het collecteren, valideren en vaststellen van meetgegevens betreffende gas
meetinrichting *	het gehele samenstel van apparatuur dat ten minste tot doel heeft het uitgewisselde gas te meten
meetinstallatie	installatie welke gebruikt wordt om metingen te verrichten, zijnde een meetinrichting ter bepaling van de gashoeveelheid en de gashoeveelheid per uur of een installatie ter bepaling van de gaskwaliteit
meetmethode ⁺	de aanduiding in het aansluitingenregister van de wijze waarop de energie-uitwisseling op de aansluiting wordt vastgesteld
meetverantwoordelijke ⁺	een persoon die meetverantwoordelijkheid uitoefent en die daarvoor conform bijlage 4 van de Meetcode Elektriciteit en/of bijlage 3 van de Meetvoorwaarden Gas – RNB is erkend
meterbeheerder ⁺	een organisatorische eenheid die verantwoordelijk is voor ontwerp, plaatsing, beheer, onderhoud en verwijdering van de meetinrichting
meterplaatser ⁺	een persoon, niet zijnde een netbeheerder, die conform artikel 26ad, lid 6 of artikel 26ae, lid 7 van de Elektriciteitswet 1998 of artikel 13d, lid 6, of artikel 13e, lid 7, van de Gaswet, op verzoek van een kleinverbruiker een meetinrichting plaatst bij een kleinverbruikaansluiting en die daarvoor conform bijlage 4 van de Meetcode Elektriciteit en/of bijlage 3 van de

---

	Meetvoorwaarden Gas – RNB is erkend
MP-erkenner +	de instantie die conform bijlage 4 van de Meetcode Elektriciteit en bijlage 3 van de Meetvoorwaarden Gas – RNB door de gezamenlijke netbeheerders is aangewezen om de meterplaatsers te erkennen
mutatiedatum +	de datum waarop door de netbeheerder de wijziging van stamgegevens in het aansluitingenregister wordt geëffectueerd
NC-BAL	Verordening (EU) Nr../.. van de Commissie van [dd] tot vaststelling van een netcode inzake gasbalancerings van transmissienetten PbEU [dd], L....]
NC-CAM	Commissie Verordening (EU) 984/2013 van 14 oktober 2013 tot vaststelling van een netcode met betrekking tot capaciteitstoewijzingsmechanismen in gastransmissiesystemen en tot aanvulling van Verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad
MV-register +	een register waarin de namen, adressen, telefoon- en faxnummers alsmede de gegevens ten behoeve van elektronische gegevensuitwisseling zijn vermeld van de op grond van B4.2.1.1 van de Meetcode Elektriciteit en B3.2.1.1 van de Meetvoorwaarden Gas - RNB erkende meetverantwoordelijken
netbeheerder *	een vennootschap die op grond van artikel 2 is aangewezen voor het beheer van een of meer gastransportnetten
netbeheerdersregister +	administratie van bedrijfsgegevens en operationele contactgegevens van de netbeheerders in Nederland
netgebied	onderdeel van een regionaal gastransportnet van één regionale netbeheerder: <ul style="list-style-type: none"> • dat wordt gebruikt als administratief verzamelpunt ten behoeve van de uitvoering van de allocatie van gasstromen van tussen het ~~landelijk~~ gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> en een regionaal gastransportnet zoals bedoeld in hoofdstuk 2 van de Allocatievoorwaarden Gas; • waarbinnen de invoeding, eventueel gecorrigeerd voor netkoppelingen tussen regionale gastransportnetten, gealloceerd wordt naar afnemers;

	<ul style="list-style-type: none"> • dat wordt begrensd door de aansluitingen en de systeemverbindingen die hiermee verbonden zijn; • dat niet opdeelbaar is in twee of meer gebieden die op zichzelf ook weer een netgebied zouden kunnen vormen
netgebruiker *	degene voor wie met behulp van een gastransportnet het transport van gas wordt verricht
netkoppeling	de verbinding tussen het ~~landelijk~~ gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> en een regionaal gastransportnet dan wel de verbinding tussen een regionaal gastransportnet en een ander regionaal gastransportnet. In het laatstbedoelde geval bevat de netkoppeling tevens alle door de netbeheerder aangebrachte hulpmiddelen, zoals de meetinrichting, hoofdkranen, drukregelaars en beveiligingsinrichtingen
nettariëf +	de door de aangeslotene verschuldigde bedragen als bedoeld in artikel 95cb van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 44b van de Gaswet
niet op afstand uitleesbare kleinverbruikmeetinrichting +	een meetinrichting die niet voldoet aan het Besluit op afstand uitleesbare meetinrichtingen
nieuwe [leverancier / programmaverantwoordelijke / meetverantwoordelijke] +	de [leverancier / programmaverantwoordelijke / meetverantwoordelijke] die voor een bepaalde aansluiting de rechten en plichten van een [leverancier / programmaverantwoordelijke / meetverantwoordelijke] zal gaan uitoefenen en die zich als zodanig in het aansluitingenregister heeft aangemeld of zal gaan aanmelden
nominatie of hernominatie	het bericht – per portfolio – van de erkende programmaverantwoordelijke aan het dispatching centrum (CCP) van de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>transmissiesysteembeheerder</u> , waarmee de erkende programmaverantwoordelijke voor elk uur van de desbetreffende gasdag de hoeveelheid gas die van een derde door de erkende programmaverantwoordelijke op een entrypunt zal worden afgenomen en de hoeveelheid gas die door de erkende programmaverantwoordelijke op een exitpunt aan een derde beschikbaar zal worden gesteld aan de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>transmissiesysteembeheerder</u> -bekend maakt
normaalcondities	de condities die gelden bij een temperatuur van 273,15 K (0 °C) en een absolute druk van 101,325 kPa (1,01325 bar)

---

normaal kubieke meter [m ³ (n)]	een hoeveelheid gas die onder normaalcondities een volume inneemt van één kubieke meter [m ³]
OBIS-code	een code volgens het in IEC 62056-61 vastgelegde Object Identification System, waarmee elementen van meetapparatuur kunnen worden geïdentificeerd
onbalans veroorzakende programmaverantwoordelijke	een erkende programmaverantwoordelijke waarvan het teken van zijn portfolio onbalans signaal gelijk is aan het teken van het systeem balans signaal
onbemeten aansluiting	een aansluiting waarbij op grond van 2.1.2.4 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas – RNB geen meetinrichting aanwezig is
ondersteunende diensten *	de diensten die nodig zijn voor de toegang tot of de werking van gastransportnetten, LNG-installaties of opslaginstallaties, met inbegrip van het opvangen van fluctuaties in de belasting van het gastransportnet en menging, maar met uitzondering van de installaties die uitsluitend ten dienste staan van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet bij de uitvoering van zijn taken
Onze Minister *	Onze Minister van Economische Zaken
op afstand uitleesbare kleinverbruikmeetinrichting +	een meetinrichting die voldoet aan het Besluit op afstand uitleesbare meetinrichtingen
oranje zone	de zone waarvoor geldt dat, als het systeem balans signaal zich binnen deze zone bevindt, de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>balanceringszonebeheerder</u> een WDM-transactie kan inzetten en daarbij alle aangeboden middelen met een korte afroeptijd kan gebruiken
oude [leverancier / programmaverantwoordelijke / meetverantwoordelijke] +	de [leverancier / programmaverantwoordelijke / meetverantwoordelijke] die voor een bepaalde aansluiting de rechten en plichten zal gaan verliezen of heeft verloren en als gevolg daarvan uit het aansluitingenregister is verwijderd of zal worden verwijderd

overboekcapaciteit	niet afschakelbare entry- of exitcapaciteit die wordt aangeboden bovenop de technische capaciteit in het kader van de overboekings- en terugkoopregeling als bedoeld in artikel 2.2.2 van Bijlage 1 bij de Verordening
overdrachtspunt	het punt waar het gastransportnet ophoudt. In het geval van een verbinding tussen het ~~landelijk~~ -gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> en een regionaal gastransportnet: het punt waar het ~~landelijk~~ -gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> ophoudt. <u>De verbinding tussen gastransportnetten binnen de balanceringszone wordt niet als overdrachtspunt gekwalificeerd</u>
P4 +	onderdeel van de op afstand uitleesbare kleinverbruikmeetinrichting door middel waarvan de netbeheerder en de leverancier en in geval van een door de aangeslotene verstrekte machtiging een derde, toegang hebben tot de meetgegevens van die kleinverbruikmeetinrichting
particulier gastransportnet	[VERVALLEN]
particuliere netbeheerder	[VERVALLEN]
plancapaciteit	de totaal benodigde exitcapaciteit voor de exitpunten die een verbinding vormen tussen het ~~landelijk~~ -gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> en een regionaal gastransportnet zoals deze jaarlijks wordt vastgesteld in de planningscyclus van de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>transmissiesysteembeheerder</u> en die gelijk is aan de exitcapaciteit die nodig is op een dag met omstandigheden zoals beschreven in artikel 2 lid 1 van het Besluit leveringszekerheid Gaswet
plancapaciteit netverlies RNB	de benodigde exitcapaciteit ten behoeve van het netverlies RNB voor de exitpunten die een verbinding vormen tussen het ~~landelijk~~ -gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> en een regionaal gastransportnet zoals deze jaarlijks wordt vastgesteld in de planningscyclus van de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>transmissiesysteembeheerder</u> en die gelijk is aan de exitcapaciteit die nodig is om te voorzien in de capaciteitsbehoefte van het netverlies RNB op een dag met omstandigheden als beschreven in artikel 2, eerste lid, van het Besluit leveringszekerheid Gaswet
plancapaciteit profielafnemers	de benodigde exitcapaciteit ten behoeve van profielafnemers voor de exitpunten die een verbinding vormen tussen het ~~landelijk~~ -gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> en een regionaal gastransportnet zoals deze jaarlijks wordt vastgesteld in de planningscyclus van de ~~netbeheerder~~

	<p>~~van het landelijk gastransportnet transmissiesysteembeheerder~~ en die gelijk is aan de exitcapaciteit die nodig is om te voorzien in de capaciteitsbehoefte van profielafnemers op een dag met omstandigheden als beschreven in artikel 2, eerste lid, van het Besluit leveringszekerheid Gaswet</p>
plancapaciteit telemetriegrootverbruikers	<p>de benodigde exitcapaciteit ten behoeve van telemetriegrootverbruikers voor de exitpunten die een verbinding vormen tussen het ~~landelijk gastransportnet~~ <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> en een regionaal gastransportnet zoals deze jaarlijks wordt vastgesteld in de planningscyclus van de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>transmissiesysteembeheerder</u> en die gelijk is aan de exitcapaciteit die nodig is om te voorzien in de capaciteitsbehoefte van telemetriegrootverbruikers op een dag met omstandigheden als beschreven in artikel 2, eerste lid, van het Besluit leveringszekerheid Gaswet</p>
poolfactor	[vervallen]
portfolio	<p>verzameling van alle overeenkomsten <u>in de balanceringszone</u> met ~~de netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>één of meer transmissiesysteembeheerders</u> die geregistreerd zijn onder een unieke code</p>
portfolio onbalans signaal	<p>de netto cumulatieve afwijking van de entry- en/of exitprogramma's in het portfolio van de erkende programmaverantwoordelijke op basis van de near-real-time allocaties</p>
producent *	<p>een organisatorische eenheid die zich bezig houdt met het produceren van gas</p>
producent van elektriciteit *	<p>een producent als bedoeld in artikel 1, onderdeel g, van de Elektriciteitswet 1998</p>
productiemeetgegevens *	<p>de gegevens betreffende de hoeveelheid gas uit hernieuwbare energiebronnen die door een producent wordt ingevoerd op een gastransportnet</p>
profielafnemer	<p>een kleinverbruiker of een afnemer met een aansluitcapaciteit groter dan 40 m³(n)/uur die niet beschikt over een dagelijkse of uurlijkse afstanduitlezing van de meetinrichting op zijn aansluiting, en op grond van de</p>

Meetvoorwaarden Gas – RNB daar ook niet over hoeft te beschikken

profielfactor telemetriegrootverbruik

factor die is afgeleid van de relatie tussen de door de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ transmissiesysteembeheerder ontvangen uurlijkse allocaties aan de telemetriegrootverbruikers en de gerealiseerde effectieve etmaaltemperatuur, waarbij het maximum van allocaties per maand zijn geëxtrapoleerd tot de voor de betreffende maand geldende referentietemperatuur en waarbij de profielfactor voor de wintermaanden gelijk is aan 1

profielgrootverbruikaansluiting

een grootverbruikaansluiting met de afname categorie G2C, zoals bedoeld in paragraaf 4.3.1 van de Allocatievoorwaarden Gas

profielgrootverbruiker

een verbruiker met een profielgrootverbruikaansluiting

profielgrootverbruikmeetinrichting

een meetinrichting die voldoet aan de in 4.3.3 van de Meetvoorwaarden Gas - RNB genoemde eisen

programmaverantwoordelijke *

degene op wie programmaverantwoordelijkheid rust

programmaverantwoordelijkheid *

de verantwoordelijkheid voor het opstellen van een programma als bedoeld in artikel 17b, eerste of tweede lid, van de Gaswet

raad van bestuur van de mededingingsautoriteit *⁺

[VERVALLEN]

de raad

[VERVALLEN]

reconciliatieperiode

de periode, die bij het uitvoeren van de reconciliatie ten hoogste in beschouwing wordt genomen; deze periode bestaat uit een veelvoud van volledige kalendermaanden, eindigend op de laatste gasdag van de vierde maand voor de huidige kalendermaand en niet beginnend vóór 1 juli 2004, en beslaat ten hoogste 17 maanden

referentienummer ⁺

een door de verzendende partij aan een bericht toe te kennen nummer waarmee het bericht en een eventuele reactie daarop in zijn administratie traceerbaar is

regionaal gastransportnet	een gastransportnet waarvoor op grond van artikel 2, lid 1 van de Gaswet een netbeheerder is aangewezen, niet zijnde het ~~landelijk~~ -gastransportnet van de transmissiesysteembeheerder
regionale netbeheerder	beheerder van een regionaal gastransportnet
reken capaciteit	de desbetreffende reken capaciteit genoemd in artikel 2.3.6.1 van de TarievenCode Gas
relatieve dichtheid	is de dichtheid van een gas gedeeld door de dichtheid van droge lucht van de standaard samenstelling volgens ISO 6976 bijlage B bij normaal condities. Symbool "d"; eenheid [-]
richtlijn *	richtlijn nr. 2009/73/EG van het Europese Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG (Pb EU 2009, L 211)
rode zone	de zone waarvoor geldt dat, als het systeem balans signaal zich binnen deze zone bevindt, de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ balanceringszonebeheerder noodmaatregelen treft om de balans ~~van het landelijk gastransportnet~~ binnen de balanceringszone te handhaven
shipper	[VERVALLEN]
standaard capaciteit profielafnemers	de plan capaciteit profielafnemers, verminderd met de exit capaciteit benodigd voor pieklevering, als bedoeld en onder omstandigheden zoals omschreven in artikel 2, eerste lid, van het Besluit leveringszekerheid Gaswet
standaard jaarverbruik (SJV)	het verwachte jaarverbruik (uitgedrukt in m ³ (n; 35,17)) van een kleinverbruiker of een profielgrootverbruiker op een aansluiting in een jaar met gemiddelde klimaatcondities
statuscode	een aanduiding van de status van meetdata in een bericht zoals bedoeld in artikel 7.1.2.1 van de Meetvoorwaarden Gas – RNB, waaruit blijkt of sprake is van door de meetverantwoordelijke op grond van een daadwerkelijke opname verkregen, gevalideerde en vastgestelde meetdata ofwel van door de meetverantwoordelijke door middel van schatting bepaalde meetdata

---

switch ⁺	de wisseling van leverancier, shipper of meetverantwoordelijke op een aansluiting
syntactisch correct ⁺	voldoet aan de specificaties, bedoeld in 9.1.1 van de Informatiecode Elektriciteit en Gas
systeem balans signaal	de som van de portfolio onbalans signalen die door de ~~netbeheerder van het landelijk-gastransportnet~~ <u>balanceringszonebeheerder</u> gepubliceerd wordt
systeemverbinding	een voorziening in het ~~landelijk~~ -gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> eindigend op het overdrachtpunt ten behoeve van een verbinding tussen het ~~landelijk~~ -gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> en een regionaal gastransportnet, omvattende pijpleidingen, inclusief noodzakelijke toebehoren, en de meet- en regelinrichting, via welke het gas wordt overgedragen van het ~~landelijk~~ gastransportnet <u>van de transmissiesysteembeheerder</u> naar het regionale gastransportnet
systeemverbindingsconfiguratie	een geheel van systeemverbindingen ten behoeve van één regionale netbeheerder
telemetriegrootverbruikaansluiting	een grootverbruikaansluiting met de afnamecategorie GXX of GGV, zoals bedoeld in paragraaf 4.3.1 van de Allocatievoorwaarden Gas
telemetriegrootverbruiker	een verbruiker met een telemetriegrootverbruikaansluiting
telemetriegrootverbruikmeetinrichting	een meetinrichting die voldoet aan de in 4.3.4 van de Meetvoorwaarden Gas - RNB genoemde eisen
telwerkindicatie ⁺	de identificatie van de onderscheiden telwerken op een meetinrichting: <ol style="list-style-type: none"> a. bij een handopgenomen meetinrichting zoals zichtbaar op de meter zelf, en; b. bij een meetinrichting die op afstand uitleesbaar is door middel van de OBIS-code
TenneT	de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet als bedoeld in artikel 10 lid 2 van de Elektriciteitswet 1998

---

toegankelijk meetregister ⁺	een register, bevattende vastgestelde meterstanden en verbruiken betreffende kleinverbruikaansluitingen
<u>transmissie**</u>	<u>het transport van aardgas door een net dat vooral bestaat uit hogedrukpijpleidingen, met uitzondering van een upstreampijpleidingnet en van het gedeelte van hogedrukpijpleidingen dat in de eerste plaats voor lokale aardgasdistributie wordt gebruikt, met het oog op de beleving van afnemers, de levering zelf niet inbegrepen</u>
<u>transmissiesysteem</u>	<u>een gastransportnet dat bestemd is voor transmissie en waarvoor een netbeheerder is aangewezen op grond van artikel 2 van de Gaswet</u>
<u>transmissiesysteembeheerder</u>	<u>beheerder van een transmissiesysteem</u>
transportcapaciteit	hoeveelheid gas, uitgedrukt in m ³ (n;35,17)/uur of MJ/uur die in een uur maximaal kan worden getransporteerd
transportovereenkomst	een overeenkomst tussen een netbeheerder en een netgebruiker betreffende het transport van gas
TTF	de virtuele locatie, die dienst doet als een entrypunt en/of exitpunt, waar erkende programmaverantwoordelijken en/of handelaren gas kunnen overdragen
type aansluiting ⁺	de aanduiding in het aansluitingenregister of de aansluiting geschikt is voor: <ul style="list-style-type: none"> a. uitsluitend transport van elektriciteit of gas vanuit het net naar de aangesloten installatie, of; b. uitsluitend transport van elektriciteit of gas vanuit de aangesloten installatie naar het net, of; c. een combinatie van beide
uitgelezen meterstand	een meterstand die met behulp van elektronische hulpmiddelen ter plaatse van de meetinrichting of op afstand is uitgelezen
uithuizing	een verhuizing waarbij een (rechts)persoon een onroerende zaak verlaat en de beschikkingsbevoegdheid over de aansluiting beëindigt
uur	de periode van een klokuur, aanvangende op het gehele uur
uurmeting	een meetinrichting, geïnstalleerd conform de meetvoorwaarden gas RNB of de meetvoorwaarden gas LNB, waarmee de per uur afgenomen of ter beschikking gestelde hoeveelheid gas wordt geregistreerd en waarvan de meetgegevens worden gebruikt ten behoeve van de allocatie
vastgestelde meterstand	een meterstand die na collectie en succesvolle validatie is vastgesteld door:

	<p>a. het meetbedrijf (ingeval deze meterstand betrekking heeft op een kleinverbruikmeetinrichting) of</p> <p>b. de meetverantwoordelijke (ingeval deze meterstand betrekking heeft op een grootverbruikmeetinrichting)</p>
verbruiker	een persoon die beschikt over een aansluiting op een gastransportnet, welke aansluiting bestemd is voor de afname van gas; indien de bedoelde persoon over meer dan één aansluiting beschikt, wordt hij voor iedere aansluiting beschouwd als één verbruiker
vergunninghouder *	een houder van een leveringsvergunning als bedoeld in artikel 43
verliesbericht ⁺	het bericht waarmee de netbeheerder aan de oude leverancier, oude programmaverantwoordelijke of oude meetverantwoordelijke aankondigt dat de desbetreffende marktpartij met ingang van de datum in het verliesbericht de rechten en plichten voor de in het verliesbericht vermelde aansluiting zal verliezen
vermenigvuldigingsfactor	onder vermenigvuldigingsfactor wordt, naast de standaard volumeheruleidingsfactor, het product van alle overige specifiek voor de meetinrichting van toepassing zijnde factoren op telwerk-niveau om tot een normaal-volume te komen begrepen. De vermenigvuldigingsfactor is "1" indien geen correctiefactor van toepassing is
verordening	verordening nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1775/2005 (Pb EU 2009, L 211)
verordening 713/2009 *	verordening nr. 713/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot oprichting van een agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators (Pb EU 2009, L 211)
verordening 715/2009 *	verordening nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1775/2005 (Pb EU 2009, L 211)
verwant bedrijf ^{*+}	verbonden onderneming in de zin van artikel 41 van de zevende richtlijn nr. 83/349/EEG van de Raad van 13 juni 1983 op de grondslag van artikel 54, derde lid, sub g, van het Verdrag betreffende de geconsolideerde jaarrekening of een geassocieerde onderneming in de zin van artikel 33, eerste lid, daarvan of een onderneming die aan dezelfde aandeelhouders

	toebehoort
verwervingsbericht ⁺	het bericht waarmee de netbeheerder aan de nieuwe leverancier, nieuwe programmaverantwoordelijke of nieuwe meetverantwoordelijke bevestigt dat de desbetreffende marktpartij met ingang van de datum in het verwervingsbericht de rechten en plichten voor de in het verwervingsbericht vermelde aansluiting zal verkrijgen
virtueel punt programma verantwoordelijkheid (VPPV)	het virtuele punt zoals bedoeld in artikel 17b, eerste en tweede lid van de Gaswet
volumeherleidingsfactor	onder volumeherleidingsfactor wordt een standaard factor begrepen, waarmee het volume gemeten met een niet temperatuur gecorrigeerde meetinrichting wordt herleid, uitgaande van een gemiddelde temperatuur en een gemiddelde luchtdruk. Op grond van de 7-gradenmethode wordt deze factor bepaald op 0,97624
volumeherleidingsinstrument	deel van een meetinrichting waarmee het volume onder bedrijfscondities wordt omgerekend naar volume onder normaalcondities
werkdag ⁺	een dag niet zijnde een zaterdag of een zondag, die niet is een algemeen erkende feestdag als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Algemene Termijnenwet, noch een in het tweede of krachtens het derde lid van genoemd artikel met een algemeen erkende feestdag gelijkgestelde dag
WDM	de Within Day Market als bedoeld in de NC-BAL (kortetermijnmarkt voor de groothandel)
WDM-temporaltransactie	een WDM-transactie waarbij levering of afname plaatsvindt in het eerste volle uur na de WDM-transactie, conform artikel 7.5 van de NC-BAL
WDM-titletransactie	een WDM-transactie waarbij levering of afname plaats vindt in de resterende uren van de lopende gasdag, conform artikel 7.3 van de NC-BAL, uitgezonderd een transactie die om 5:15 uur aangegaan wordt, waarbij levering of afname plaatsvindt over de 24 uren van de volgende gasdag
WDM-transactie	een koop- of verkooptransactie, aangegaan door de ~~netbeheerder van het landelijk gastransport~~ netbalanceringszonebeheerder, op een gasbeurs, waarbij levering of afname plaats vindt in één of meerdere uren; zijnde de

---

	WDM-titlentransactie of de WDM-temporaltransactie
WDM-transactieprijs	de prijs die de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>balanceringszonebeheerder</u> betaalt of ontvangt voor een WDM-transactie; indien de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>balanceringszonebeheerder</u> meerdere WDM-transacties gelijktijdig aangaat, is de WDM-transactieprijs de volumegewogen gemiddelde prijs van de gezamenlijke aangegane WDM-transacties
wintermaand	is de gasmaand januari, februari of december
Wobbe index	de calorische bovenwaarde gedeeld door de vierkantswortel van de relatieve dichtheid, Symbool "W _s "; eenheid [MJ/m ³ (n)]
Wobbelabel	een van de labels die de ~~netbeheerder van het landelijk gastransportnet~~ <u>transmissiesysteembeheerder</u> aan een entrypunt of exitpunt toekent
zomermaand	is de gasmaand mei, juni, juli, augustus of september

---

Gebruikte natuurkundige eenheden en voorvoegsels

Onderstaande eenheden hebben de betekenis zoals gedefinieerd in de publicatie 'International Standard ISO 1000 - 1992-11-00, SI units and recommendations for the use of their multiples and certain other units'.

"Pa"	de eenheid van druk (Pascal)
"J", "kWh"	eenheden van energie (Joule, kilowattuur)
"K"	de eenheid van thermodynamische temperatuur (Kelvin)
"kg"	de eenheid van massa (kilogram)
"m"	de eenheid van lengte (meter)
"G"	het voorvoegsel dat gelijk is aan één miljard (1.000.000.000)
"M"	het voorvoegsel dat gelijk is aan één miljoen (1.000.000)
"k"	het voorvoegsel dat gelijk is aan één duizend (1.000)
"m"	het voorvoegsel dat gelijk is aan één duizendste (0,001)
"bar"	is gelijk aan honderd duizend (100.000) Pa
"°C"	betekent graden Celsius en $0\text{ °C} = 273,15\text{ K}$

Dit document wordt aangehaald als "Begrippenlijst Gas".